

У Х В А Л А
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою товариства з обмеженою відповідальністю „Дирекція адміністративних будівель“ щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 1 частини першої статті 8 Закону України „Про судовий збір“

м. К и ї в
20 вересня 2018 року
№ 295-2(І)/2018

Справа № 3-316/2018(4263/18)

Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Мельника Миколи Івановича – головуючого,
Саса Сергія Володимировича,
Шевчука Станіслава Володимировича – доповідача,

розглянула питання щодо відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою товариства з обмеженою відповідальністю „Дирекція адміністративних будівель“ щодо відповідності Конституції України (конституційності) пункту 1 частини першої статті 8 Закону України „Про судовий збір“ від 8 липня 2011 року № 3674–VI (Відомості Верховної Ради України, 2012 р., № 14, ст. 87) зі змінами.

Заслухавши суддю-доповідача Шевчука С.В. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а:

1. Товариство з обмеженою відповідальністю „Дирекція адміністративних будівель“ (далі – Товариство) звернулося до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність статті 8, частині третій статті 13, пункту 1 частини другої статті 129 Конституції України пункт 1 частини першої статті 8 Закону України „Про судовий збір“ від 8 липня 2011 року № 3674–VI (далі – Закон).

Відповідно до пункту 1 частини першої статті 8 Закону суд, враховуючи майновий стан сторони, може своєю ухвалою за її клопотанням відстрочити або розстрочити сплату судового збору на певний строк, але не довше ніж до ухвалення судового рішення у справі, зокрема, за умови, якщо розмір судового збору перевищує 5 відсотків розміру річного доходу позивача – фізичної особи за попередній календарний рік.

На підтвердження застосування судами пункту 1 частини першої статті 8 Закону автор клопотання долучив до конституційної скарги копії рішення господарського суду Запорізької області від 20 червня 2017 року, ухвал Донецького апеляційного господарського суду від 26 липня 2017 року, від 24 листопада 2017 року, постанови Донецького апеляційного господарського суду від 14 лютого 2018 року, постанови Вищого господарського суду України від 8 листопада 2017 року, ухвал Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного господарського суду від 2 квітня 2018 року, від 5 травня 2018 року у справі за позовом публічного акціонерного товариства „Державний ощадний банк України“ до Товариства про стягнення заборгованості.

Верховний Суд відмовив у задоволенні клопотання Товариства про часткове звільнення від сплати судового збору в сумі, що перевищує 4524 грн, за подання касаційної скарги на рішення господарського суду Запорізької

області та постанову Донецького апеляційного господарського суду в зазначеній справі. Підставою для відмови стало те, що Закон містить вичерпний перелік умов відстрочення, розстрочення сплати судового збору або звільнення від його сплати, до яких не належить те, що у Товариства немає доступу до його активів на неконтрольованій (окупованій) території Донецької області.

Суб'єкт права на конституційну скаргу вважає, що положення пункту 1 частини першої статті 8 Закону „не дозволяють суду застосовувати принцип пропорційності в ситуації заявника, що призводить до ситуації коли суб'єкт господарювання – фізична особа підприємець має переваги перед суб'єктом господарювання юридичною особою, що також порушує принцип верховенство права“. На думку Товариства, оспорювані положення Закону дискримінують „юридичні особи по відношенню до фізичних осіб у праві посилатись на майновий стан як підставу зменшення або звільнення від сплати судового збору“, а їх застосування позбавило автора клопотання „ефективної можливості звернення до суду для захисту конституційних прав“.

2. Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України, вирішуючи питання щодо відкриття конституційного провадження у справі, виходить з такого.

2.1. Відповідно до пункту 2 частини першої статті 77 Закону України „Про Конституційний Суд України“ з дня набрання законної сили остаточним судовим рішенням, у якому застосовано закон України (його окремі положення), має сплинути не більше трьох місяців.

Аналіз змісту конституційної скарги та доданих до неї матеріалів дає підстави для висновку, що остаточним судовим рішенням у справі, в якій автор клопотання був стороною, є ухвала Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного господарського суду від 5 травня 2018 року. Зазначену ухвалу Товариство отримало 16 травня 2018 року.

Вперше Товариство звернулося до Конституційного Суду України із конституційною скаргою 3 серпня 2018 року. З огляду на те, що у конституційній скарзі не було дотримано відповідних вимог Закону України „Про Конституційний Суд України“, керівник Секретаріату Конституційного Суду України повернув конституційну скаргу Товариству на підставі частини третьої статті 57 цього закону. Вдруге Товариство звернулося до Конституційного Суду України з конституційною скаргою 21 серпня 2018 року.

Автор клопотання просить поновити строк для звернення з конституційною скаргою з огляду на те, що Товариство вже зверталось до Конституційного Суду України з цього питання у визначений Законом України „Про Конституційний Суд України“ строк. Однак цей факт не може вказувати на дотримання автором клопотання строку подання конституційної скарги, оскільки Законом України „Про Конституційний Суд України“ передбачено не внесення виправленої конституційної скарги, а лише подання її повторно з дотриманням вимог цього закону.

Оскільки суб'єкт права на конституційну скаргу подав конституційну скаргу після закінчення тримісячного строку з дня отримання остаточного судового рішення у його справі, це є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2.2. За Основним Законом України Конституційний Суд України вирішує питання про відповідність Конституції України (конституційність) закону України за конституційною скаргою особи, яка вважає, що застосований в остаточному судовому рішенні в її справі закон України суперечить Конституції України (стаття 151¹).

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу; у конституційній скарзі має міститися обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону; відомості про документи і матеріали, на які посилається суб'єкт права на конституційну скаргу, із наданням копій цих документів і матеріалів; перелік документів і матеріалів, що додаються; конституційна скарга вважається прийнятною, зокрема, за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону (частина перша, пункти 6, 7, 8 частини другої статті 55, абзац перший частини першої статті 77).

Стверджуючи про невідповідність пункту 1 частини першої статті 8 Закону статті 8, частині третій статті 13, пункту 1 частини другої статті 129 Конституції України, автор клопотання обмежився цитуванням змісту положень Закону, Конституції України, а також рішень Конституційного Суду України, Європейського суду з прав людини, однак таке цитування без наведення аргументації невідповідності Конституції України оспорюваних положень закону не є обґрунтуванням тверджень щодо їх неконституційності (ухвали Конституційного Суду України від 27 грудня 2011 року № 66-у/2011, від 8 липня 2015 року № 29-у/2015, від 21 грудня 2017 року № 13-у/2017, ухвали Великої палати Конституційного Суду України від 24 травня 2018 року № 23-у/2018, від 24 травня 2018 року № 24-у/2018, від 31 травня 2018 року № 27-у/2018, від 7 червня 2018 року № 34-у/2018).

У конституційній скарзі міститься посилання на положення статті 8, частини третьої статті 13, пункту 1 частини другої статті 129 Конституції України, але не вказано, яке саме конституційне право було порушено внаслідок застосування оспорюваних положень Закону. Оскільки зазначені конституційні положення встановлюють гарантії реалізації конституційних прав і свобод людини і громадянина, а також основні засади судочинства, вони не можуть бути самостійним аргументом для обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень).

Автор клопотання також не надав копій усіх документів і матеріалів, на які посилається, і не вказав їх у переліку документів і матеріалів, що додаються до конституційної скарги.

Недотримання суб'єктом права на конституційну скаргу вимог, визначених у пунктах 6, 7, 8 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Враховуючи викладене та керуючись статтями 55, 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою товариства з обмеженою відповідальністю „Дирекція адміністративних будівель“ щодо відповідності Конституції України

(конституційності) пункту 1 частини першої статті 8 Закону України „Про судовий збір“ від 8 липня 2011 року № 3674–VI зі змінами на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ця Ухвала є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**